T077 BL VII (42) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q42

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 43
590

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 43

Hoïc xöù thöù taùm möôi: VAØO THOÂN XOÙM PHI THÔØI KHOÂNG DAËN LAÏI BÍ SOÂ (Tieáp Theo)

OÂ-ñaø-di chöùng quaû roài lieàn suy nghó: “Phaät coù ñaïi aân vôùi ta, ta neân laøm vieâc gì ñeå baùo aân, chæ coù laøm Lôïi-ích cho höõu tình môùi coù theå baùo aân”, nghó roài OÂ-ñaø-di lieàn tuøy duyeân giaùo hoùa, luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâå: “Trong caùc ñeä töû Thanh vaên cuûa ta, giaùo hoùa caùc höõu tình ñöôïc Thaùnh quaû, OÂ-ñaø-di laø baäc nhaát”. Nhieáp tuïng: Ñaïi thieân, ñaïi keá, chaâu, Thaày thuoác, Taêng chuùng, buïng, Thang, thoï duïng, löôõng boäi, Baïo aùc vaø ñoàng nieân, Baùt vaø ngöôøi ñaáu nhau, Möôøi ba vieäc nhö vaäy, Hoùa ñoä möôøi taùm, Ñeàu khieán thoaùt beå khoå. 1. Ñaïi thieân: Luùc ñoù OÂ-ñaø-di suy nghó: “Trong caùc höõu tình ai heä thuoäc nôi ta, ñöôïc ta giao hoùa tröôùc”, lieàn quaùn bieát moät Baø-la-moân thôø cuùng Ñaïi thieân ñöôïc hoùa ñoä tröôùc, neân saùng sôùm hoâm sau OÂ-ñaø-di ñaép y mang baùt vaøo thaønh theo thöù lôùp khaát thöïc, thaáy Baø-la-moân ñoù ñang thieát cuùng vaø tìm Baø-la-moân ñeå cho thöùc aên ñaõ thieát cuùng. OÂ-ñaø-di ñeán tröôùc Baø-la-moân noùi: “Toâi laø Baø-la-moân, ñaïi sö cuûa toâi laø Baø-la-moân toái thöôïng”, Baø-la-moân noùi: “OÂng khoâng phaûi laø Baø-la-moân maø laø sa moân ñaàu troïc”, OÂ-ñaø-di noùi: “Toâi cuøng oâng ñeán hoûi Ñaïi thieân xem toâi coù phaûi laø Baø-la-moân hay khoâng”. Luùc ñoù hai ngöôøi cuøng ñeán tröôùc töôïng Ñaïi thieân, OÂ-ñaø-di hoûi: “Toâi laø Baø-la-moân phaûi khoâng?”, töôïng Ñaïi thieän ñaùp: “Thaùnh giaû OÂ-ñaø-di thaät laø Baø-la-moân, ñaïi sö cuûa thaùnh giaû laø Baø-

la-moân toái thöôïng", Baø-la-moân thaáy vieäc naøy roài khen laø vieäc chöa töøng coù lieàn sanh loøng tín kính, môøi OÂ-ñaø-di vaøo nhaø cuùng döôøng. OÂ-ñaø-di thoï thöïc roài noùi phaùp chæ daïy khieán cho Baø-la-moân ngay nôi choã ngoài ñöôïc Kieán ñeá, ñöôïc Kieán ñeá roài xin thoï tam quy vaø naêm hoïc xöù. Baø-la- moân baïch vôùi OÂ-ñaø-di: "Con nguyeän troïn ñôøi cuùng döôøng töù söï, cuùi xin Thaùnh giaû naïp thoï", OÂ-ñaø-di noùi: "Toâi coøn phaûi hoùa duyeân nhieàu ngöôøi khaùc nöõa neân khoâng theå nhaän söï cuùng döôøng naøy", noùi roài boû ñi. 2. Ñaïi keá: Luùc ñoù OÂ-ñaø-di cuõng nhö tröôùc quaùn lieàn bieát moät Baø- la-moân khaùc thôø Ñaïi thieân cuõng ñöôïc mình hoùa ñoä, neân saùng hoâm sau ñeán nhaø Baø-la-moân ñoù thaáy ñang thieát cuùng vaø tìm Baø-la-moân ñeå cho thöùc aên ñaõ thieát cuùng. OÂ-ñaø-di ñeán tröôùc Baø-la-moân ñoù noùi: "Toâi laø Baø- la-moân, ñaïi sö cuûa toâi laø Baø-la-moân toái thöôïng", Baø-la-moân noùi: "OÂng khoâng phaûi Baø-la-moân maø laø sa moân ñaàu troïc, neáu thaät laø Baø-la-moân thì khoâng coù hình töôùng nhö theá", OÂ-ñaø-di noùi: "Hình töôùng cuûa Baø-la-moân nhö theá naøo?", ñaùp: "Baø-la-moân coù buùi toùc cao nhö caùi maõo", OÂ-ñaø-di noùi: "Toâi chính laø ngöôøi aáy", noùi roài ñöa tay sôø leân ñaàu, treân ñaàu boång hieän ra buùi toùc lôùn nhö caùi maõo, Baø-la-moân thaáy vieäc naøy roài sanh loøng tín kính khen laø vieäc chöa töøng coù... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu: Nguyeän xin troïn ñôøi cuùng döôøng töù söï, OÂ-ñaø-di töø choái nhö treân roài boû ñi. 3. Haït chaâu: Luùc ñoù OÂ-ñaø-di cuõng nhö tröôùc quaùn lieàn bieát moät Baø-la-moân khaùc thôø Ñaïi thieân cuõng ñöôïc mình hoùa ñoä, neân saùng hoâm sau ñeán nhaø Baø-la-moân ñoù. OÂ-ñaø-di bieát vôï cuûa Baø-la-moân raát thích ngoïc quyù neân hoùa thaân laøm ngöôøi baùn ngoïc vaøo nhaø giôùi thieäu ngoïc quyù, saéc quang saùng ñeïp raát khaû aùi, Baø-la-moân hoûi giaù, OÂ-ñaø-di noùi: "Tuøy yù oâng noùi giaù", Baø-la-moân noùi giaù chöa ñöôïc moät phaàn traêm nhöng OÂ- ñaø-di laïi baèng loøng baùn. Vôï choàng Baø-la-moân laáy laøm laï noùi thì thaàm vôùi nhau: "Taïi sao laïi baùn vieân ngoïc quyù vôùi giaù reõ nhö vaäy", OÂ-ñaø-di bieát caên cô hai vôï choàng ñaõ thuaàn thuïc neân hieän trôû laïi thaân hình Bí-soâ, hai vôï choàng sanh tín kính cuùng döôøng caùc moùn aên thöôïng dieäu... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu: Nguyeän xin troïn ñôøi cuùng döôøng töù söï, OÂ-ñaø-di cuõng töø choái nhö treân roài boû ñi. 4. Thaày thuoác: Luùc ñoù ôû thaønh Thaát-la-phieät coù moät Baø-la-moân khoâng kính tín Tam baûo, ñang maéc bònh tuy ñaõ chuõa trò nhieàu naêm nhöng vaãn khoâng chöõa khoûi neân Baø-la-moân khoâng tìm thaày chöõa trò nöõa, maø chaáp nhaän chôø cheát. OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoùa ñoä ñöôïc Baø-la- moân naøy neân hoùa laøm thaày thuoác ñeán tröôùc nhaø giôùi thieäu phöông thuoác, gia nhaân goïi vaøo, OÂ-ñaø-di noùi vôùi Baø-la-moân: "OÂng yeân taâm, söùc chuù

thuaät cuûa löông döôïc naøy khoâng theå nghó baøn, chæ trong choác laùt oâng seõ bình phuïc", noùi roài lieàn tuïng chuù, xöng danh Tam baûo, Baø-la-moân nghe chuù nguyeän roài, bònh lieàn tieâu tröø bình phuïc nhö xöa, luùc ñoù OÂ-ñaø-di hieän trôû

laïi thaønh Bí-soâ. Vôï choàng Baø-la-moân naøy sanh tín kính, khen ngôïi laø vieäc chöa töøng coù lieàn söûa soaïn caùc moùn aên ngon cuùng döôøng… gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu: Nguyeän xin troïn ñôøi cuùng döôøng töù söï, OÂ-ñaø-di cuõng töø choái nhö treân roài boû ñi. 5. Taêng chuùng: Luùc ñoù trong thaønh Thaát-la-phieät coù moät Baø-la- moân khoâng kính tín Tam baûo, tuy giaøu coù nhöng raát boûn xeûn, khoâng coù taâm thí xaû chæ muoán tích tuï nhieàu. OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoùa ñoä ñöôïc Baø-la-moân naøy neân thöôøng ñeán nhaø ñoù khaát thöïc, nhöng duø nhoïc coâng tôùi lui nhieàu laàn vaãn khoâng ñöôïc cho caùi gì. Vaøo moät ngaøy khaùc OÂ-ñaø-di laïi ñeán roài cuõng mang baùt khoâng trôû veà, ra ñeán cöûa ngoû thì gaëp Baø-la-moân töø ngoaøi trôû veà, thaáy toân giaû ñi ra lieàn hoûi: “Bí-soâ vaøo nhaø toâi coù xin ñöôïc gì khoâng?”, OÂ-ñaø-di duøng maät ngöõ ñaùp: “OÂng ñaõ töø choã khoâng coù thì laáy gì ñeå cho”, Baø-la-moân nghe roài lieàn noåi giaän noùi: “Nhaø toâi giaøu coù, taøi saûn voâ soá, taïi sao quyeán thuoäc cuûa oâng laïi noùi lôøi khinh tieän nhau nhö theá”, OÂ-ñaø-di noùi: “Vaäy thì saùng mai chuùng toâi seõ ñeán nhaø oâng thoï thöïc ñöôïc khoâng?”, Baø-la-moân nhaän lôøi, OÂ-ñaø-di ñeán nhaø khaùc khaát thöïc roài trôû veà truù xöù thoï thöïc, sau ñoù ñeán ñaûnh leã Phaät baïch raèng: “Theá toân, coù moät Baø-la-moân khoâng tin Tam baûo, tuy giaøu coù nhöng raát boûn xeûn, khoâng coù taâm thí xaû chæ muoán tích tuï nhieàu theâm, hoâm nay boãng noùi vôùi con saùng mai thænh Phaät vaø Taêng ñeán nhaø oâng thoï thöïc”, Phaät im laëng nhaän lôøi. Saùng hoâm sau tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc vaø caùc tröôûng giaû khaùc nghe Baø-la-moân kia thænh Phaät vaø taêng ñeán nhaø thoï thöïc neân ruõ nhau ñeán nhaø Baø-la-moân ñoù xem thöû, thì thaáy Baø-la-moân ñoù khoâng coù söûa soaïn gì caû lieàn hoûi Baø-la-moân: “OÂng thænh cuï thoï OÂ-ñaø-di vaø quyeán thuoäc töùc laø Phaät vaø Taêng ñeán nhaø thoï thöïc, vì sao saép ñeán giôø maø khoâng thaáy söûa soaïn gì caû?”, Baø-la-moân noùi: “Toâi khoâng muoán thí cho hoï”, caùc tröôûng giaû noùi: “Neáu hoâm nay Phaät vaø taêng ñeán nhaø oâng maø oâng khoâng cuùng thí thì Ñaïi vöông Thaéng quang seõ trò phaït oâng”, Baø-la-moân nghe roài kinh sôï, cuõng do caên laønh ñôøi tröôùc khai môû neân Baø-la-moân xuaát nhieàu taøi vaät voäi lo lieäu moïi thöù vaø caùc moùn aên ngon ñeå cuùng döôøng Phaät vaø Taêng roài cho ngöôøi ñeán baïch Phaät, Phaät vaø Taêng ñeán nhaø ngoài vaøo choã thænh, Baø-la-moân daâng thöùc aên cuùng döôøng, Phaät vaø Taêng thoï thöïc xong trôû veà, OÂ-ñaø-di ôû laïi noùi phaùp cho hai vôï choàng Baø-la-moân nghe, ngay nôi choã ngoài ñöôïc Kieán ñeá… gioáng nhö ñoaïn vaên treân.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 43
593

6. Buïng: Luùc ñoù trong thaønh Thaát-la-phieät coù moät Baø-la-moân cuõng khoâng kính tín Tam baûo, vôï cuûa oâng ñoan chaùnh hieám coù ngöôøi xöùng ñoâi neân ngöôøi choàng Baø-la-moân naøy raát yeâu quyù vôï. OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoùa ñoä neân ñeán cöûa nhaø cuûa Baø-la-moân, Baø-la-moân thaáy nhöng khoâng muoán cho vaøo beøn boû ñi tieåu tieän, OÂ-ñaø-di khieán oâng ta tieåu maõi roài vaøo nhaø gaëp ngöôøi vôï, ngöôøi vôï naøy khoâng theøm nhìn tôùi OÂ-ñaø-di,

OÂ-ñaø-di khieán cho ruoät cuûa baø loøi ra ngoaøi. Luùc ñoù Baø-la-moân trôû vaøo thaáy theá lieàn kinh sôï sanh taâm nhaøm lìa, oâng lieàn ñaûnh leã xin saùm taï, OÂ-ñaø-di thu nhieáp thaàn bieán khieán ngöôøi vôï trôû laïi nhö cuõ, hai vôï choàng sanh tín kính khen ngôïi laø vieäc chöa töøng coù, OÂ-ñaø-di lieàn noùi thaân laø baát tònh... khieán hai vôï choàng nghe phaùp roài ñeàu chöùng sô quaû... 7. Leân thang: Trong thaønh Thaát-la-phieät coù ngöôøi vôï cuûa moät Baø- la-moân tuy ñoan chaùnh nhöng taâm khoâng tín kính, OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoùa ñoä neân ñeán nhaø ñoù. Luùc ñoù Baø-la-moân ñi vaéng, ngöôøi vôï töø xa thaáy OÂ-ñaø-di ñeán lieàn traùnh vaøo nhaø trong, toân giaû theo vaøo; ngöôøi vôï leân caàu thang, toân giaû cuõng leân theo; ngöôøi vôï lieàn xoâ caùi thang khieán toân giaû teù ngaõ xuoáng ñaát, toân giaû lieàn nhaäp Dieät taän ñònh. Ngöôøi vôï töôûng toân giaû ñaõ cheát lieàn trôû xuoáng, thaáy toân giaû khoâng thôû neân naém tay keùo thaät maïnh nhöng vaãn khoâng laøm cho nhuùc nhích ñöôïc, lieàn baûo caùc gia nhaân cuøng keùo daäy vaãn khoâng laøm cho nhuùc nhích ñöôïc. Luùc ñoù Baø-la-moân trôû veà thaáy vieäc naøy roài kinh haõi lieàn töï tay ñôõ daäy, vaãn khoâng laøm cho nhuùc nhích, caû nhaø hoaûng hoát khoâng bieát phaûi laøm sao. Vöøa luùc ñoù coù moät OÂ-ba-saùch-ca-laø baïn cuûa gia ñình naøy ñeán thaêm, nhìn thaáy toân giaû nhö vaäy lieàn noùi vôùi gia chuû: "Vò naøy laø toân giaû OÂ-ñaø-di, toân giaû ñang nhaäp ñònh thanh tònh thuø thaéng chöù khoâng phaûi cheát, vì muoán giaùo hoùa moïi ngöôøi neân môùi ñeán ñaây, moïi ngöôøi neân aân caàn saùm taï", Baø-la-moân nghe roài lieàn naém chaân toân giaû aân caàn caàu saùm taï, toân giaû xuaát ñònh roài noùi phaùp khieán cho hai vôï choàng ñeàu ñöôïc sô quaû... 8. Thoï duïng: Trong thaønh Thaát-la-phieät coù moät Baø-la-moân cöôùi ñöôïc con gaùi cuûa gia moân voïng toäc laøm vôï, ngöôøi vôï nay raát xinh ñeïp vaø raát töï haøo veà saéc ñeïp cuûa mình. Luùc ñoù OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù coù theå hoùa ñoä ñöôïc ngöôøi vôï naøy neân ñeán nhaø ñoù, Baø-la-moân vaéng nhaø, ngöôøi vôï khoâng chaøo hoûi cuõng khoâng boá thí, toân giaû thuaän theo cô duyeân ñôøi tröôùc cuûa ngöôøi vôï ñoù maø noùi keä: "Ngöôi nay thoï duïng nghieäp ñôøi tröôùc, Hieän taïi khoâng coù taâm thí xaû, Töøng thaáy myõ nöõ leä öôùt aùo,

Khoâng bao laâu nöõa laïi khoùc than". Noùi keä xong lieàn boû ñi. Ngöôøi vôï naøy tuy nghe nhöng khoâng hieåu ñöôïc cuù nghóa, cho laø sa moân maéng mình neân trong loøng saân naõo, khi Baø-la-moân veà ñeán lieàn noùi vôùi choàng: "Vöøa roài coù Sa-moân ñeán maéng nhieác em, neáu sa moân kia soáng thì em cheát", ngöôøi choàng nghe roài noåi giaän ruùt kieám ñuoåi theo muoán gieát OÂ-ñaø-di, OÂ-ñaø-di lieàn hoùa ra caùi thaát nhoû ngoài beân trong, Baø-la-moân ñeán keâu môû cöûa, toân giaû noùi: "Haõy buoâng kieám xuoáng, toâi seõ môû cöûa", Baø-la-moân tuy buoâng kieám nhöng trong loøng saân giaän cöïc ñoä nghó laø seõ duøng tay ñaùnh cheát toân giaû, toân giaû noùi: "Haõy boû caùi yù saân giaän baïo aùc ñoù toâi môùi môû cöûa", Baø-la-moân nghe roài thaàm nghó: "Ñaây laø Thaùnh nhôn neân bieát ñöôïc yù cuûa ta", lieàn töï hoái traùch boû taâm aùc haïi, cöûa thaát lieàn môû,

Baø-la-moân vaøo thaát, toân giaû noùi phaùp khieán cho Baø-la-moân ngay nôi choã ngoài chöùng ñöôïc sô quaû, oâng lieàn xin thoï Tam quy vaø naêm hoïc xöù. Luùc ñoù OÂ-ñaø-di noùi: “Toâi khoâng phaûi maéng nhieác vôï oâng, chæ noùi boán caâu keä muoán vôï oâng suy nghó nhôù laïi vieäc quaù khöù, oâng haõy laéng nghe: Thuôû xöa coù moät ngöôøi ñaøn baø ngheøo thaáy moät myõ nöõ quyù phaùi coù keû haàu ngöôøi haï, ñöôïc moïi ngöôøi yeâu meán neân trong loøng aâu saàu suy nghó: “Laøm theá naøo ñeå ñöôïc nhö theá”, lieàn ñem yù nghó cuûa mình noùi cho baïn laø OÂ-ba-saùch-ca bieát, ngöôøi baïn noùi: “Baïn saàu naõo voâ ích, ngöôøi nöõ kia ñöôïc quaû baùo ñoù laø do gieo nhôn ñôøi tröôùc”, lieàn hoûi gieo nhôn nhö theá naøo, ngöôøi baïn noùi: “Neân daâng cuùng aåm thöïc cho phöôùc ñieàn thuø thaéng roài chí thaønh phaùt nguyeän, ñôøi sau seõ ñöôïc y nhö sôû nguyeän”. Ngöôøi ñaøn baø naøy lieàn ñem thöùc aên daâng cuùng cho moät vò Ñoäc giaùc vaø phaùt nguyeän: “Nguyeän ñem caên laønh cuùng döôøng naøy ñôøi sau sanh baát cöù nôi naøo cuõng khoâng coù ngheøo khoå; neáu ñöôïc thaân ngöôøi thì xinh ñeïp ñöôïc ngöôøi yeâu meán, thoï duïng ñeàu ñaày ñuû”. Vôï cuûa oâng do ñôøi tröôùc cuøng döôøng phaùt nguyeän neân ñôøi naøy ñöôïc quaû baùo xinh ñeïp, thoï duïng ñaày ñuû, sanh trong nhaø quyù toäc ñöôïc moïi ngöôøi quyù troïng; nhöng neáu ngaøy nay khoâng coù loøng tin thì ñôøi sau seõ ñöôïc gì”. Baø-la-moân ñaõ chöùng quaû laïi nghe duyeân ñôøi tröôùc cuûa vôï mình, beøn thænh toân giaû veà nhaø cuùng döôøng. Toân giaû thoï thöïc xong noùi phaùp khieán cho ngöôøi vôï cuûa Baø-la-moân cuõng chöùng ñöôïc sô quaû… 9. Löôõng boäi: Trong thaønh Thaát-la-phieät coù moät Baø-la-moân tuy giaøu coù nhöng raát boûn xeûn. moät hoâm coù vieäc phaûi ñi xa neân tröôùc khi ñi tính kyõ khaåu phaàn ñeå cho vôï thoï duïng roài caát taát caû cuûa caûi vaøo trong kho khoùa laïi. Luùc ñoù OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoùa ñoä ñöôïc ngöôøi vôï naøy neân ñeán nhaø ñoù khaát thöïc, ngöôøi vôï ñem phaàn côm vöøa ñuùng

moät thaêng gaïo cuûa mình daâng cuùng, nhöng sau ñoù laïi thaáy côm vaø thöùc aên vaãn coøn nguyeân nhö cuõ. Saùng hoâm sau OÂ-ñaø-di daãn theâm moät Bí-soâ nöõa ñeán khaát thöïc, ngöôøi vôï naøy sau khi daâng cuùng roài trôû vaøo vaãn thaáy côm vaø thöùc aên coøn nguyeân nhö cuõ. Cöù nhö theá moãi ngaøy OÂ-ñaø-di daãn soá ngöôøi ñeán taêng leân gaáp boäi cho ñeán saùuboán ngöôøi maø phaàn côm vaø thöùc aên cuûa thí chuû vaãn coøn nguyeân nhö cuõ. Khi Baø-la-moân veà ñeán nhaø haøng xoùm lieàn maùch laïi vieäc ngöôøi vôï cuûa oâng haèng ngaøy ñeàu cuùng döôøng cho caû traêm vò sa moân, Baø-la-moân nghe roài lieàn quôû traùch ngöôøi vôï, ngöôøi vôï noùi: “Em chæ daâng cuùng khaåu phaàn aên maø anh ñeå laïi cho em, taøi vaät trong kho khoâng heà ñuïng tôùi”, ngöôøi choàng sau khi kieåm kho thaáy quaû thaät nhö lôøi vôï noùi lieàn muoán thöû nghieäm thaät hö. Luùc ñoù OÂ-ñaø-di daãn chuùng Bí-soâ ñeán nhaø thoï thöïc nhö thöôøng leä, aên xong ra veà maø thöùc aên trong nhaø vaãn coøn nguyeân nhö cuõ. Baø-la-moân thaáy vieäc naøy roài sanh taâm hy höõu lieàn thænh chuùng taêng veà nhaø cuùng döôøng, aên xong nghe OÂ-ñaø-di thuyeát phaùp ñeàu ñöôïc Kieán ñeá… 10. Baïo aùc: Trong thaønh

Thaát-la-phieät coù ngöôøi vôï cuûa moät Baø- la-moân taùnh baïo aùc hay maéng nhieác choàng, ñeán ngaøy tieát hoäi ngöôøi choàng sôï vôï maéng tröôùc maët nhöõng ngöôøi thaân quen thì xaáu hoå neân daét ñöùa con ñi traùnh qua thoân khaùc. Luùc ñoù OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoù ñoä ñöôïc ngöôøi vôï cuûa Baø-la-moân naøy neân ñeán tröôùc nhaø ñoù gaëp luùc baø ta ñang naáu aên, baø thaáy toân giaû ñöùng gaàn ñoù lieàn noùi: “muoán xin thöùc aên aø, cho duø oâng coá söùc môû to maét nhö caùi baùt cuõng khoâng coù thöùc aên”, toân giaû lieàn môû to maét nhö caùi baùt, baø ta laïi noùi: “Cho duø thaân oâng chia laøm hai ñoaïn cuõng khoâng cho thöùc aên”, toân giaû lieàn hoùa thaân laøm hai ñoaïn. Luùc ñoù ñöùa tôù gaùi lieàn noùi: “Neáu gieát Bí-soâ thì phaïm hình phaùp seõ bò ñaøy khoå sai chung thaân”, baø ta kinh sôï muoán khieâng xaùc cheát quaêng xuoáng haàm, nhöng toân giaû nhaäp Dieät taän ñònh neân baø ta khoâng theå keùo ñi ñöôïc. Baø lieàn naém chaân toân giaû aân caàn saùm taï, nguyeän caàu toân giaû trôû laïi nguyeân hình baø seõ cuùng döôøng theo yù muoán. Toân giaû lieàn trôû laïi nguyeân hình, baø lieàn laáy baùnh trong thaåu ra cuùng, luùc baø ñang löïa laáy caùi baùnh xaáu ñeå cuùng thì bao nhieâu baùnh trong thaåu ñeàu ra theo tay baø, baø hoûi toân giaû: “OÂng muoán laáy heát thaåu baùnh hay sao?”, toân giaû noùi: “Ñoàng phaïm haïnh cuûa toâi raát ñoâng, neáu baø ñích thaân mang baùnh ñeán cuùng thì raát toát”. Baø lieàn mang baùnh ñeán nhaø tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc dang cuùng Phaät vaø Taêng moãi vò moät caùi baùnh nhöng baùnh vaãn khoâng heát, baø thaáy vieäc naøy roài sanh loøng kính tín khen laø vieäc chöa töøng coù, toân giaû lieàn noùi phaùp khieán baø chöùng ñöôïc sô quaû, khi baø trôû veà nhaø thaáy thaåu baùnh vaãn coøn nguyeân. Luùc ñoù ngöôøi choàng daét con trôû veà thaáy baø

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 43
596

khaùc tröôùc, vieäc laøm cuõng khaùc thöôøng beøn noùi keä: “Chí em tröôùc ngoâng cuoàng, Do ñaâu nay coù khaùc, Anh xem vieäc em laøm, Khoâng gioáng nhö tröôùc ñaây”. Ngöôøi vôï ñaùp: “Xöa khoâng phaûi em cuoàng, Nay cuõng khoâng yù khaùc, Chæ nhôø Theá toân daïy, Kieán ñeá chöùng Döï löu”. Ngöôøi vôï lieàn keå laïi söï vieäc treân, ngöôøi choàng nghe roài khen laø vieäc chöa töøng coù sanh taâm tín kính, lieàn ñeán trong röøng Theä-ña thænh OÂ-ñaø-di vaø Phaät cuøng Taêng saùng mai ñeán nhaø thoï thöïc… Phaät vaø Taêng thoï trai xong trôû veà truù xöù, OÂ-ñaø-di ôû laïi noùi phaùp yeáu khieán ngöôøi choàng cuõng ñöôïc Kieán ñeá… 11. Ñoàng nieân: Trong thaønh Thaát-la-phieät coù naêm traêm ngöôøi con cuûa caùc Baø-la-moân, ñeán ngaøy tieát hoäi moãi ngöôøi ñeàu mang thöùc aên ñeán trong Vieân laâm aên uoáng vui chôi. Luùc ñoù OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoùa ñoä ñöôïc caùc ñoàng nieân naøy neân ñeán choã caùc ñoàng nieân naøy ñang vui chôi, moïi ngöôøi thaáy OÂ-ñaø-di ñeán lieàn noùi vôùi nhau: “Bí-soâ naøy töø chuûng toäc naøo xuaát gia”, moät ngöôøi trong boïn noùi: “Vò naøy thuoäc doøng Baø-la-moân boû doøng toäc cao quyù laøm sa moân”, moïi ngöôøi nghe roài lieàn hoûi toân giaû: “OÂng laø con cuûa vò ñaïi thaàn thuoäc doøng toäc cao quyù, taïi sao laïi boû, xuaát gia vaøo trong giôùi taïp loaïi ôû chung vôùi haïng ngöôøi thaáp keùm,

aên khoâng löïa choïn, ngoài khoâng coù thöù lôùp", toân giaû noùi: "Baø-la-moân cuûa theá gian coù danh maø khoâng coù nghóa, ngöôøi maø toâi nöông töïa laø baäc Ñaïi sö voâ thöôïng, coøn caùc Thaùnh chuùng thì coù theå tröø ñöôïc toäi aùc, ñaây môùi chính laø Baø-la-moân chôn thaät". Caùc ñoàng nieân nghe roài lieàn voã tay cöôøi, OÂ-ñaø-di lieàn duøng thaàn löïc bieán traøng hoa treân ñaàu cuûa hoï thaønh xaâu haønh toûi, baùnh bieán thaønh da boø, thöùc aên ngon bieán thaønh thòt boø, söõa vaø nöôùc uoáng bieán thaønh röôïu ñeàu laø nhöõng moùn maø Baø-la-moân khoâng aên ñöôïc; coøn trong baùt cuûa toân giaû ñeàu laø thöùc aên thanh tònh. Toân giaû noùi: "Caùc ngöôi xem giöõa ta vaø caùc ngöôi ai laø thanh tònh, ai laø aên khoâng choïn löïa", caùc ñoàng nieân nghe roài lieàn noùi vôùi nhau: "Toân giaû ñoù ñaõ duøng thaàn löïc bieán hoùa ra nhö theá, chuùng ta neân ñeán saùm taï", noùi roài lieàn cuøng nhau ñeán ñaûnh leã vaø baïch raèng: "Thaùnh giaû, chuùng con ngu si voâ yù thöùc, yû doøng hoï cuûa mình neân noùi ra lôøi thoâ aùc xuùc phaïm thaùnh giaû, cuùi xin Thaùnh giaû töø bi cho chuùng con saùm taï", lieàn noùi keä:

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 43
597

"Da thòt, maùu, tieän lôïi, Khoå vui, caên khoâng khaùc, Ñeàu ñoàng thaân caáu ueá, Boán giai caáp khaùc gì. Neáu thaân lìa caáu ueá, Mieäng cuõng khoâng phaïm toäi, Ngöôøi maø taâm thanh tònh, Chôn thaät Baø-la-moân. Phaùp thaéng dieäu trang nghieâm, Tu phaïm haïnh ñieàu phuïc, Tröø ñöôïc caùc nghieäp aùc, Chôn thaät Baø-la-moân". OÂ-ñaø-di nghe keä roài, bieát caên cô cuûa caùc ñoàng nieân naøy ñaõ thuaàn thuïc lieàn noùi phaùp yeáu khieán cho naêm traêm ñoàng nieân naøy ngay nôi choã ngoài ñoaïn tröø phieàn naõo ñöôïc Kieán ñeá, luùc ñoù thaân vaø thöïc aên ôû choã hoï ñeàu trôû laïi thanh tònh nhö cuõ... 12. Baùt: Trong thaønh Thaát-la-phieät coù moät Baø-la-moân gioûi chuù thuaät nhöng khoâng tin Tam baûo, thöôøng duøng söùc chuù thuaät ñeå sai khieán quyû thaàn ñaùnh xe ñöa oâng ñi theo yù muoán. Luùc ñoù OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoùa ñoä ñöôïc Baø-la-moân naøy neân ñeán tröôùc nhaø oâng, thaáy oâng ñang chuù thuaät sai khieán quyû thaàn ñaùnh xe ñöa oâng ñi, luùc xe döøng laïi ñeå cho oâng ta xuoáng ñi tieåu, OÂ-ñaø-di khieán oâng ta tieåu maõi roài giaûi chuù thuaät thaû cho quyû thaàn ñi, khi Baø-la-moân trôû laïi thì khoâng coøn coù quyû thaàn ñaùnh xe cho oâng nöõa, duø oâng chuù thuaät cuõng khoâng hieäu nghieäm. Baø-la-moân bieát laø do OÂ-ñaø-di laøm neân noùi: "Do oâng giaûi thaàn chuù neân khoâng coøn ai ñaùnh xe cho toâi nöõa, laøm sao ñaây?", OÂ-ñaø-di môû bình baùt baûo oâng nhìn vaøo trong baùt roài noùi: "Baùt naøy seõ laø ngöôøi caáp thò cho oâng, tuøy oâng muoán gì trong baùt lieàn hieän ra nhö theá aáy", Baø-la-moân nghe roài lieàn thöû nghieäm, vöøa nghó ñeán thöùc aên traêm vò thì caùc moùn aên ñoù ñeàu hieän ra trong baùt, Baø-la-moân thaáy roài khen laø vieäc chöa töøng coù lieàn noùi vôùi OÂ-ñaø-di: "Ñaây laø dieäu thuaät, xin Thaùnh giaû ban cho con", toân giaû lieàn noùi keä: "Minh chuù khoâng cho ngöôøi, Duøng chuù ñoåi môùi cho, Coù luùc ñöôïc cung caáp, Luùc ñöôïc nhieàu cuûa baùu, Neáu khoâng ñöôïc nhö vaäy, Cheát cuõng khoâng truyeàn trao".

Baø-la-moân nghe keä roài noùi: “Con khoâng coù dieäu thuaät duøng ñeå trao ñoåi, cuõng khoâng coù cuûa baùu ñeå cung phuïng, chæ duøng thaân naøy cung caáp haàu haï, xin Thanh giaû thöôøng xoùt ban minh chuù cho con”, toân giaû noùi: “Neáu oâng muoán ñöôïc minh chuù thì haõy ôû trong phaùp luaät kheùo giaûng noùi cuûa Nhö lai xuaát gia”, Baø-la-moân vì muoán ñöôïc Minh chuù neân nghe lôøi xuaát gia, xuaát gia roài lieàn ñoøi minh chuù, toân giaû noùi: “OÂng haõy nghe nghóa cuûa minh chuù: Caùc haønh ñeàu voâ thöôøng, caùc phaùp ñeàu voâ ngaõ, Nieát-baøn chôn tòch dieät, minh chuù ôû trong baùt naøy, neáu oâng trong ba ñeâm sieâng naêng tö duy cuù nghóa, chaéc chaén seõ hieäu nghieäm”. Baø-la-moân naøy vì mong caàu thaàn nghieäm neân suoát trong ba ngaøy ñeâm noå löïc tö duy cuù nghóa, cuoái cuøng hieåu thaáu dieäu lyù nguoàn chôn, ñoaïn tröø caùc hoaëc chöùng quaû A-la-haùn. Chöùng quaû roài ngöôøi ñeä töû naøy voäi ñeán choã thaày ñaûnh leã baïch raèng: “Baïch thaày, nay con thaät ñöôïc minh chuù voâ thöôïng, sanh töû ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ laäp, khoâng coøn thoï thaân sau, bieát ñuùng nhö thaät”. OÂ-ñaø-di noùi: “laønh thay, thaày laø ngöôøi chôn chaùnh baùo aân Phaät, mình ngöôøi ñeàu ñöôïc lôïi, khoâng coøn luaân hoài trong ba coõi nöõa”. 13. Töông phoác nhôn: Coù moät traùng só töø phöông Nam ñeán nöôùc trung phöông tìm ngöôøi ñaáu söùc, khi ñeán cöûa thaønh Thaát-la-phieät lieàn côûi aùo voã ñuøi rao leân raèng: “Toâi töø phöông Nam ñeán, muoán tìm ngöôøi ñaáu söùc, neáu ai coù khaû naêng thì cuøng toâi ñaáu söùc”, luùc ñoù trong thaønh khoâng ai daùm ñoái ñòch. OÂ-ñaø-di quaùn bieát mình coù theå hoùa ñoä ñöôïc traùng só naøy neân ñeán choã traùng só noùi: “OÂng muoán tìm ngöôøi ñaáu söùc phaûi khoâng?”, ñaùp phaûi, OÂ-ñaø-di noùi: “Toâi seõ ñaáu söùc vôùi oâng nhöng toâi giao heïn heã toâi ñaùnh ñöôïc thì oâng cuõng phaûi ñaùnh ñöôïc”, traùng só lieàn noùi: “heã oâng ñaùnh ñöôïc thì toâi cuõng ñaùnh ñöôïc”, OÂ-ñaø-di noùi: “Sôï oâng khoâng ñöông noåi”, traùng só noùi: “Chôø khi ñoái ñòch môùi bieát ai maïnh yeáu”, OÂ-ñaø-di noùi: “Tham saân si laø ba ñieàu toâi ñaõ haøng phuïc ñöôïc, oâng haõy thöû xem coù ñaùnh baïi ñöôïc chuùng hay khoâng?”, traùng só noùi: “Ba ñieàu ñoù coù söùc maïnh aùp ñaûo ñöôïc moïi ngöôøi, toâi laøm sao ñòch laïi ñöôïc”, OÂ-ñaø-di noùi: “OÂng phaûi xuaát gia môùi ñòch laïi ñöôïc chuùng”. Traùng só lieàn xuaát gia noå löïc tö duy haøng phuïc ba ñoäc, khoâng bao laâu sau ñoaïn heát kieát hoaëc chöùng quaû A-la-haùn, chöùng quaû roài lieàn ñeán choã OÂ-ñaø-di baïch raèng: “Ñaïi sö, con ñaõ haøng phuïc ñöôïc ba ñoäc”. Nhö vaäy toång coäng möôøi ba vieäc Bí-soâ OÂ-ñaø-di ôû trong thaønh Thaát-la-phieät ñaõ giaùo hoùa möôøi taùm ngöôøi ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt. Luùc toân giaû OÂ-ñaø-di hoùa ñoä ngöôøi vôï baïo aùc cuûa Baø-la-moân noùi phaùp khieán cho hai vôï choàng ñeàu ñöôïc Kieán ñeá, hoï xin ñöôïc troïn ñôøi cuùng döôøng töù söï, toân giaû töø choái khoâng nhaän neân ngöôøi vôï cuûa Baø-la-

moân nguyeän xin laøm choã ngoài daønh rieâng cho toân giaû ngoài thoï thöïc sau moãi laàn khaát thöïc, toân giaû nhaän lôøi. Thôøi gian sau baø laâm bònh, tröôùc khi cheát baø daën doø con trai vaø con daâu khoâng ñöôïc deïp boû choã ngoài daønh cho toân giaû OÂ-ñaø-di ngoài thoï thöïc. Ngöôøi meï qua ñôøi ñöôïc moät thôøi gian thì ngöôøi con trai vì ñi ñeán phöông khaùc kinh doanh neân ñeå ngöôøi vôï ôû laïi nhaø, ngöôøi vôï naøy do duïc taâm höøng thaïnh neân cuøng töôùng soaùi giaëc tö thoâng. Toân giaû OÂ-ñaø-di moãi laàn ñeán nhaø ñoù vaøo choã ngoài ñaõ daønh saün cho mình ngoài thoï thöïc lieàn quaùn bieát ngöôøi vôï ñoù duïc taâm höøng thaïnh, neân thöôøng noùi phaùp muïc ñích giuùp baø ta lìa duïc. Ngöôøi vôï naøy bieát ñöôïc duïng yù cuûa toân giaû, sôï khi choàng baø ta trôû veà, toân giaû seõ noùi laïi cho choàng bieát neân baø nghó caùch gieát cheát toân giaû. Sau ñoù baø keå laïi noåi lo sôï cuûa mình vaø noùi vôùi töôùng soaùi giaëc: “Neáu Bí-soâ naøy soáng thì em cheát”, roài giaû vôø ñau baûo ngöôøi haàu ñeán môøi toân giaû OÂ-ñaø-di ñeán cho baø gaëp maët, toân giaû nghe tin khoâng kòp quaùn saùt voäi ñeán nhaø baø ta, luùc ñoù töôùng soaùi giaëc sôï bò loä vieäc vuïng troäm cuûa mình neân caàm dao gieát cheát toân giaû, ñem thi haøi boû nôi ñoáng phaân. Hoâm ñoù laø ngaøy boá taùt, taát caû Bí-soâ ñeàu taäp hoïp chæ thieáu moãi moät OÂ-ñaø-di, Theá toân ñöôïc nieäm khoâng queân lieàn baûo Ñaïi chuùng: “Trong soá nhöõng vò giaùo hoùa höõu tình, OÂ-ñaø- di laø baäc nhaát. Nay cuï thoï aáy ñaõ bò ngöôøi gieát ñem boû nôi ñoáng phaân, caùc thaày haõy laøm leã tröôûng tònh”, caùc Bí-soâ tröôûng tònh xong, Phaät lieàn baûo caùc Bí-soâ ñeán choã OÂ-ñaø-di bò gieát ñeå cuùng döôøng laàn cuoái. Ñeâm ñoù Phaät vaø ñaïi chuùng ra ñeán cöûa thaønh, phoùng aùnh saùng chieáu khaép thaønh aáp, cöûa thaønh töï môû, moïi ngöôøi töôûng trôøi ñaõ saùng neân ñeàu thöùc daäy, chæ coù ngöôøi tuaàn tra ban ñeâm laø bieát trôøi chöa saùng. Vua Thaéng quang vaø phu nhôn… cuõng ñang kinh ngaïc thì nghe moân nhôn vaøo taâu laø Phaät vaø Thaùnh chuùng ra ñeán cöûa thaønh, vua lieàn ra lònh quaàn thaàn cuøng phu nhôn vaø caùc cung nhôn ra ñeán cöûa thaønh, ñaûnh leã Phaät roài hoûi roõ nguyeân do, Phaät noùi: “Trong soá nhöõng vò giaùo hoùa höõu tình thì OÂ-ñaø-di laø baäc nhaát, nay ñaõ bò ngöôøi gieát ñem xaùc boû nôi ñoáng phaân, ta cuøng ñaïi chuùng muoán ñeán laøm leã traø tyø cuùng döôøng xaù lôïi”. Vua nghe roài lieàn cho trang trí xe tang baèng boán baùu, cuøng phu nhaân vaø quaàn thaàn thaùp tuøng theo Phaät ñeán choã ñoù, ñem thi theå cuûa toân giaû röûa saïch baèng nöôùc thôm roài ñeå treân xe tang boán baùu roài cuøng tieãn ñöa ñeán choã traø tyø coù côø phöôùng, kyõ nhaïc vôùi höông traàm nghi nguùt, ñaïi chuùng tuïng kinh voâ thöôøng xong chaâm löûa hoûa thieâu thu laáy xaù lôïi ñeå trong bình vaøng roài xaây thaùp ôû ngaõ tö ñöôøng cuùng döôøng. Sau ñoù taát caû moïi ngöôøi ñeàu trôû veà truù xöù cuûa mình, Phaät baûo caùc Bí-soâ: Do ñi phi thôøi neân môùi chieâu laáy loãi laàm naøy, nay ta cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ phi thôøi vaøo trong

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 43
601

thoân xoùm, phaïm Ba-daät-ñeå-ca". Sau ñoù caùc Bí-soâ coù traùch nhieäm khaùn bònh vì phi thôøi khoâng ñöôïc vaøo thoân xoùm neân khoâng theå ñi nuoâi bònh, Bí-soââ thoï söï cuõng khoâng theå ñi lo vieäc cuûa Taêng, caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Neân daën laïi cho Bí-soâ bieát roài ñi, neân daën nhö sau: Cuï thoï nhôù nghó, toâi coù nhôn duyeân thaêm nuoâi bònh hoaëc lo vieäc cuûa Taêng neân phi thôøi vaøo trong thoân xoùm, baïch cuï thoï bieát cho. Vò ñöôïc daën neân ñaùp laø AÙo tyû da.". Sau ñoù laïi coù Bí-soâ gôûi y baùt trong nhaø theá tuïc, phi thôøi bò löûa chaùy, Bí-soâ voäi chaïy ñeán ñeå laáy laïi y baùt, giöõa ñöôøng söïc nhôù laø chöa daêïn laïi Bí-soâ neân khoâng daùm ñi nöõa beøn trôû veà, luùc ñoù y baùt ñeàu bò chaùy heát, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi tröø nhaân duyeân roài baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuøy khai, neân noùi laïi hoïc xöù naøy nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ phi thôøi vaøo trong thoân xoùm maø khoâng daën laïi Bí-soâ khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca, tröø nhaân duyeân". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho ngöôøi trong phaùp luaät naøy. Phi thôøi laø töø quaù ngoï cho ñeán saùng hoâm sau khi maët trôøi chöa moïc. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ luùc phi thôøi khôûi töôûng laø phi thôøi vaø nghi thì phaïm Ñoïa; neáu laø thôøi maø töôûng laø phi thôøi vaø nghi thì AÙc-taùc, caùc tröôøng hôïp khaùc ñeàu khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch. Sau khi phu nhôn Thaéng man bieát ñöôïc chính töôùng soaùi giaëc ñaõ gieát cheát Bí-soâ OÂ-ñaø-di lieàn taâu vua cho quaân ñi baét giaëc ñeå baûo hoä caùc Bí-soâ khaùc, vua lieàn ra lònh cho Höõu-ty ñem quaân ñi baét giaëc. Baét ñöôïc töôùng soaùi giaëc roài vua lieàn ra lònh boû vaøo chaûo daàu soâi ñeå gieát cheát, caùc ñoàng boïn ñeàu bò chaët tay, ngöôøi nöõ cuøng töôùng soaùi giaëc tö thoâng ñaõ haõm haïi OÂ-ñaø-di thì xöû toäi cheát nguõ maõ phanh thaây. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: "Theá toân, töôùng soaùi giaëc kia ñaõ taïo nghieäp gì maø gieát cheát OÂ-ñaø-di ñeå chòu toäi cheát khoán khoå. Ngöôøi nöõ tö thoâng kia vaø caùc giaëc ñoàng boïn cuõng ñeàu bò nhuïc hình?". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Do nhaø vua cuøng taát caû nhöõng ngöôøi trong cuoäc kia ñôøi tröôùc ñaõ töï taïo nghieäp, nay trôû laïi töï thoï. Caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa ôû thaønh Ba- la-neâ-tö coù vua teân laø Phaïm ma ñaït ña, ñaïi thaàn cuûa vua laø ngöôøi thoâng minh hieåu roäng coù naêm traêm ñeä töû, ví tham lôïi neân taâu vôùi vua raèng: "Thaàn naèm moäng thaáy trong möôøi hai naêm trôøi seõ khoâng möa, quoác ñoä roái ren, daân chuùng ñoùi khoå, vöông vò seõ nguy khoán", vua nghe roài lieàn hoûi phöông caùch traùnh tai öông, ñaïi thaàn noùi: "Neân gieát naêm traêm con boø cuùng teá gioáng nhö ñaïi hoäi thieát cuùng cuûa Baø-la-moân thì coù theû traùnh

ñöôïc tai öông", vua lieàn ra lònh taäp trung naêm traêm con boø laïi moät choã, boø roáng keâu thaûm thieát khieán nhaø vua ñoäng loøng bi lieàn hoûi ñaïi thaàn: "Phaûi gieát caû baày boø naøy hay sao?", ñaïi thaàn noùi: "Trong baày boø naøy neáu khi saép gieát maø con naøo cuøng laøm vieäc daâm duïc thì gieát cheát con ñoù". Cöù nhö

theá heã ñaïi thaàn noùi boø naøy ñaùng cheát thì naêm traêm ñeä töû ñeàu noùi laø ñaùng cheát, vôï cuûa ñaïi thaàn cuõng noùi laø ñaùng cheát thì con boø ñoù bò gieát ñeå cuùng teá. Naøy caùc Bí-soâ, ñaïi thaàn xöa kia chính laø töôùng soaùi giaëc, vôï cuûa ñaïi thaàn chính laø ngöôøi nöõ cuøng tö thoâng, naêm traêm ñeä töû cuûa ñaïi thaàn chính laø caùc giaëc ñoàng boïn. Hai con boø bò gieát xöa kia chính laø vua Thaéng quang vaø phu nhôn Thaéng man, xöa bò chuùng gieát neân nay gieát chuùng trôû laïi. Taát caû loaøi höõu tình ñaõ töï taïo nghieäp thì quaû baùo khoâng maát, tuy traûi qua traêm kieáp, khi nhaân duyeân hoäi hoïp thì trôû laïi thoï quaû baùo. Vì vaäy caùc thaày neân tu phaåm thieän chôù taïo nghieäp aùc. Naøy caùc Bí-soâ, OÂ-ñaø-di tröôùc kia ñaõ taïo nghieäp gì maø nay bò ngöôøi gieát cheát roài bò ñem boû nôi ñoáng phaân? Thuôû xöa, trong moät thoân noï coù moät thôï saên thöôøng saên baét caàm thuù laøm keá sinh nhai, luùc ñoù coù moät vò Ñoäc giaùc du haønh ñeán trong khu röøng ñoù nöông ôû khieán cho ngöôøi thôï saên naøy khoâng saên baét ñöôïc caàm thuù nhö tröôùc ñöôïc nöõa neân muoán tìm hieåu nguyeân nhaân vì sao. Luùc ñoù thôï saên tìm thaáy daáu chaân ngöôøi lieàn noi theo daáu chaân ñeán choã vò Ñoäc giaùc ñang ngoài tónh toïa, thôï saên suy nghó: “Chính laø do ngöôøi naøy neân khieán ta khoâng saên baét ñöôïc caàm thuù”, nghó roài lieàn tra muõi teân ñoäc vaøo cung baén vaøo choã hieåm cuûa vò Ñoâïc giaùc. Vò Ñoäc giaùc lieàn bay leân hö khoâng bieán hieän möôøi taùm caùch, thoï saên thaáy roài ñaûnh leã caàu saùm taï, Ñoäc giaùc thöông xoùt nhaän kia saùm taï roài maïng chung, thôï saên traø tyø nhuïc thaân cuûa Ñoäc giaùc roài thu laáy xaù lôïi xaây thaùp cuùng döôøng vaø phaùt nguyeän: “Nguyeän nhôø coâng ñöùc cuùng döôøng naøy khieán ñôøi sau khoâng thoï baùo ñòa nguïc, seõ gaëp ñöôïc baäc Ñaïi sö thuø thaéng ñeå thöøa söï cuùng döôøng”. Naøy caùc Bí-soâ, thoï saên xöa kia chính laø OÂ-ñaø-di xöa kia gieát ngöôøi neân trôû laïi bò ngöôøi gieát. Laïi nöõa OÂ-ñaø-di naøy ñôøi tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì ñöôïc chöùng quaû A-la-haùn thöøa söï nôi ta laïi bò ngöôøi gieát cheát roài coøn ñem boû nôi ñoáng phaân, Phaät cuøng Taêng chuùng, vua vaø ñaïi thaàn, phu nhôn vaø caùc cung nhôn cuøng só thöù trong thaønh ñeàu ñeán tieãn ñöa ñeán choã hoûa thieâu roài thu laáy xaù lôïi xaây thaùp cuùng döôøng nhö theá? Thuôû xöa coù moät ngöôøi thôï goám thaáy moät vò Ñoäc giaùc thaân mang bònh taät ñeán khaát thöïc lieàn xua ñuoåi keùo ra nôi ñoáng phaân, vò Ñoäc giaùc do nhaân duyeân naøy maø maïng chung. Luùc ñoù coù moät vò Ñoäc giaùc khaùc ñi ngang qua treân

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 43
601

khoâng trung thaáy thi haøi cuûa vò ñoäc giaùc naøy neân hieän thaân xuoáng duøng höông hoa cuùng döôøng. Ngöôøi thôï goám sau khi bieát ñoù laø vò Ñoäc giaùc lieàn töï hoái traùch, bieát mình khoâng coù khaû naêng hoûa thieâu nhö phaùp neân ñeán taâu vua laøm leã traø tyø. Vua nghe vò Ñoäc giaùc Nieát-baøn phi lyù nhö vaäy neân ra lònh cho quaàn thaàn vaø haäu cung theå nöõ cuøng só thöù trong thaønh mang höông hoa ñeán cuùng döôøng. Leã traø tyø xong, ngöôøi thôï goám laøm caùi bình maøu vaøng ñöïng coát cuûa vò ñoäc giaùc roài ñeán ngaõ tö ñöôøng xaây thaùp thôø vaø phaùt nguyeän: “Nguyeân nhôø coâng ñöùc cuùng döôøng naøy khieán cho ñôøi

sau khoâng sanh vaøo coõi Naïi-laïc-ca, ñöôïc gaëp baäc ñaïi sö thuø thaéng, thaân thöøa söï thaùnh giaùo khoâng coù nhaøm chaùn, chöùng ñöôïc thaàn thoâng töï taïi". "Naøy caùc Bí-soâ, ngöôøi thôï goám xöa kia chính laø OÂ-ñaø-di, do dö baùo cuûa aùc nghieäp xöa neân trong naêm traêm ñôøi thöôøng bò ngöôøi gieát roài ñem boû nôi ñoáng phaân. Nhôø dieäu löïc phaùt nguyeän xöa kia neân nay ñöôïc gaëp ta thaønh töïu quaû A-la-haùn; laïi nhôø coâng ñöùc cuùng döôøng ngaøy xöa neân nay sau khi Nieát-baøn ñöôïc Ta cuøng ñaïi chuùng, vua vaø quaàn thaàn ñeán laøm leã traø tyø cuùng döôøng. Laïi do duyeân gì trong soá nhöõng ngöôøi giaùo hoùa höõu tình, OÂ-ñaø-di laø baäc nhaát vì vaøo thôøi quaù khöù luùc Phaät Ca-dieáp- ba ra ñôøi, OÂ-ñaø-di xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Phaät laø baäc ñaïi phaùp sö kheùo noùi phaùp giaùo hoùa höõu tình coù voâ löôïng öùc soá. Do nghieäp löïc xöa neân nay laø baäc nhaát trong soá nhöõng ngöôøi giaùo hoùa höõu tình. Vì vaäy caùc Bí-soâ, neân quaùn saùt quaû baùo thieän aùc nhö boùng theo hình khoâng maát, caùc thaày neân sieâng tu nghieäp thieän, töø boû aùc haïnh, neân hoïc nhö theá".

Nhieáp Tuïng Thöù Chín:
AÊn, minh töôùng nay bieát,
OÁng kim, löôïng chaân giöôøng,
Doàn boâng vaø toïa cuï,
Gheû, möa, y Ñaïi sö.
Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Moát: TRÖÔÙC VAØ SAU BÖÕA AÊN ÑEÁN NHAØ NGÖÔØI KHAÙC KHOÂNG DAËN LAÏI Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, trong thaønh naøy coù moät tröôûng giaû giaøu coù thoï duïng dö daõ, luùc ñoù OÂ-ba- nan-ñaø khaát thöïc ñeán nhaø oâng, tröôûng giaû ñem côm ra cuùng thí, OÂ-ba- nan-ñaø lieàn noùi veà ngöôøi thí ñöôïc naêm coâng ñöùc: Soáng laâu, saéc ñeïp, söùc khoûe, an laïc vaø taøi aên noùi. Tröôûng giaû nghe roài sanh hoan hæ ñaûnh leã vaø xin quy y Tam baûo thoï trì naêm hoïc xöù. Vaøo moät ngaøy khaùc OÂ-ba-nan-ñaø

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 43
603

laïi ñeán nhaø tröôûng giaû, tröôûng giaû noùi: "Thaùnh giaû, nay toâi muoán thænh Phaät vaø Taêng veà nhaø thoï thöïc, xin Thaùnh giaû baïch Phaät", OÂ-ba-nan-ñaø trôû veà truù xöù nhôn danh tröôûng giaû thænh Phaät vaø Taêng. Ñeán ngaøy thoï thænh vaøo saùng sôùm OÂ-ba-nan-ñaø ñeán noùi vôùi tröôûng giaû: "Toâi coù duyeân söï taïm ñeán nhaø khaùc tröôùc, neáu toâi khoâng ñeán oâng khoûi phaûi doïn thöùc aên", noùi roài boû ñi. Ñeán giôø Phaät vaø Taêng ñeán nhaø tröôûng giaû, caùc Bí-soâ baûo oâng xöôùng tuøy yù, tröôûng giaû laïi noùi raèng: "Toâi ñaõ vì ñaïi chuùng söûa soaïn ñaày ñuû taát caû roài", Phaät noùi: Nhö vaäy töùc laø thaønh xöôùng tuøy yù roài", nhöng Phaät vaø Taêng ngoài ñaõ laâu, saép ñeán giôø ngoï maø tröôûng giaû khoâng daâng thöùc aên cuùng döôøng, Phaät baûo A-nan-ñaø: "Thaày neân nhaéc tröôûng giaû giôø thoï thöïc ñaõ ñeán", A-nan-ñaø lieàn nhaéc tröôûng giaû, tröôûng giaû noùi: "Thaùnh giaû, OÂ-ba-nan-ñaø chöa ñeán", A-nan-ñaø noùi:

“Neáu OÂ-ba-nan-ñaø khoâng ñeán thì khoâng doïn thöùc aên ra daâng cuùng hay sao?”, tröôûng giaû noùi ñuùng vaäy, A-nan-ñaø baïch Phaät, Phaät nghe roài lieàn noùi keä: “Heä thuoäc ngöôøi ñeàu khoå, Töï do môùi an vui, Kieâm vieäc coù thieáu soùt, Ngöôøi trí khoâng neân laøm”. Saép qua giôø ngoï OÂ-ba-nan-ñaø môùi ñeán, luùc ñoù tröôûng giaû môùi doïn thöùc aên ra daâng cuùng neân coù Bí-soâ aên ñöôïc moät ít, coù Bí-soâ khoâng aên kòp mieáng naøo vì qua giôø ngoï. Phaät noùi keä boá thí roài cuøng ñaïi chuùng ra veà, OÂ-ba-nan-ñaø ôû laïi nhaø tröôûng giaû khoâng veà chuøa cuøng chuùng taêng laøm leã boá taùt, cuõng khoâng gôûi duïc ñeán khieán chuùng taêng ngoài laâu moõi meät, luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu cheâ traùch raèng: “Taïi sao Bí-soâ thoï nhaø ngöôøi thænh thöïc tröôùc böõa aên khoâng ñeán sôùm, aên roài cuõng khoâng veà maø ôû laïi laâu trong nhaø theá tuïc”, sau ñoù baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ thoï nhaø ngöôøi thænh thöïc, tröôùc vaø sau böõa aên laïi ñi ñeán nhaø ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Sau ñoù coù Bí-soâ nuoâi bònh vaø Bí-soâ thoï söï tröôùc vaø sau böõa aên khoâng daùm ñi neân pheá boû coâng vieäc cuûa mình, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuøy khai, hoïc xöù naøy neân noùi laïi nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ thoï nhaø ngöôøi thænh thöïc, tröôùc vaø sau böõa aên laïi ñeán nhaø ngöôøi khaùc maø khoâng daën doø laïi thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø. Tröôùc böõa aên laø tröôùc giôø ngoï, neáu gheù qua hai nhaø thì phaïm Ñoïa; Sau böõa aên laø sau giôø ngoï, neáu gheù qua ba nhaø thì phaïm Ñoïa. Khoâng ñaën laïi laø khoâng daën laïi thí

chuû: Toâi ñeán nhaø ñoù; hoaëc khoâng daën laïi Bí-soâ: Toâi ñeán nhaø ñoù. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ thoï nhaø ngöôøi thænh thöïc, tröôùc böõa aên gheù qua hai haø, sau böõa aên gheù qua ba nhaø maø khoâng daën laïi thì phaïm Ñoïa. Neáu Bí-soâ naøy khoâng phaûi laø ngöôøi ñaïi dieän cho thí chuû thænh thöïc thì khoâng phaïm; Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.